

Ofte stilte spørsmål

Generelt:

- **Hvorfor fikk jeg ikke godkjent RA?**

Det kan være flere grunner til dette, men som regel handler det om at skjemaet ikke er fylt ut grundig nok, eller at det mangler essensiell informasjon. Leseren må kunne forstå nøyaktig hva du skal gjøre, og kunne føle seg trygg på at du har forstått alle faremomenter ved ditt arbeid. Et tips er å skrive «Beskrivelse av prosjekt» nøye.

- **Skal jeg skrive RA før eller etter jeg får instrument-opplæring?**

Det anbefales å få instrument- opplæring *før* du skriver RA, men det er ikke et krav. Dette er fordi du da får et godt innblikk i risikoene relatert til utstyret du skal risikovurdere. Instrument- opplæring avtales med romansvarlig. (Noen instrumenttreninger kan også bookes i BookitLab)

- **Hva menes med «periode»?**

Perioden viser til hvor lenge du ønsker tilgang til lab. Tilgang gis som regel for ett semester per risikovurdering.

- **Hva menes med «Materielle verdier»?**

Uhell eller feil bruk kan ødelegge maskiner og utstyr, og dette kan være kostbart å reparere. I tillegg kan en slik hendelse føre til at andre brukere ikke får brukt maskinene på lengre tid, noe som vil være en stor ulempe for mange. Vi vurderer derfor risikoen og konsekvensene av dette under «materielle verdier».

- **Hva skal jeg skrive på «Beskrivelse av prosjekt»?**

Her skal du skrive en beskrivelse av hva du skal gjøre, hvordan det skal utføres, hvilke maskiner du skal bruke, og hvorfor. Det skal skrives på en sånn måte at en person som ikke kjenner til deg eller ditt prosjekt/din forskning skal kunne forstå nøyaktig hva du skal gjøre på laben. Skriv kort og konsist, et avsnitt er som regel nok.

*Eksempel på **ikke godkjent**:* Sliping av materialer.

*Eksempel på **godkjent**:* På denne laben skal jeg bruke manuell slipemaskin for å polere omtrent 20 stål-disker. Målet er å klargjøre prøvene til friksjonstesting.

- **Jeg har sendt mail med risikovurderingen, men har ikke fått noe svar?**

Det kan ta opptil syv dager å få vurdert en RA, basert på hvor lang køen er. Går det lengre enn syv dager uten at du har fått noe svar, send en påminner på mail.

MERK: RAs blir lest og vurdert i den rekkefølgen jeg får den tilsendt i et køsystem. Dersom RA ikke blir godkjent havner den bakerst i køen når du sender en oppdatert versjon. Det

anbefales derfor å gjøre en grundig jobb med RA'en i førsteutkastet, og les over før du sender den til signering.

- **Det haster å få tilgang til laboratoriet! Hvordan får jeg fortgang i prosessen?**

Hastverk er lastverk! Gjør et grundig arbeid med RA: Skriv den utfyllende og detaljert, fyll ut alle punkter og les over før du sender. Da er sjansen større for at den blir godkjent på første forsøk, og du slipper å havne bakerst i køen igjen.

Vi har forståelse for at det noen ganger er tidsfrister som presser på, og vi ønsker å være behjelpelige. Samtidig kan vi ikke fravike sikkerheten til deg og andre lab-brukere. Skriv i mailen hvorfor det haster, da kan vi gjøre en vurdering på om vi har mulighet til å prioritere dette eller ikke.

- **Jeg har endret plan for arbeidet jeg skal gjøre, eller vil legge til nye forsøk/kjemikalier, må jeg skrive en helt ny risikovurdering?**

Alt arbeid som skal gjøres og kjemikalier som brukes må risikovurderes og godkjennes av romansvarlig og lableder. Dersom det er nye aktiviteter eller kjemikalier som skal brukes, må disse legges til i din tidligere godkjente risikovurdering og deretter sendes inn for ny godkjenning. Oppdatert risikovurdering sendes til romansvarlig, og det tar vanligvis kortere tid å få denne godkjent enn en helt ny vurdering.

MERK: Gjør du aktiviteter eller bruker kjemikalier som du ikke har risikovurdert kan du risikere å bli utestengt fra laboratoriet. Dette er for å bevare sikkerheten til alle lab-brukere.

Kjemikalier:

- **Hvor finner jeg informasjon om farene (H-setningene) til et kjemikalie?**

EcoOnline er NTNU sitt stoffkartotek (kjemikaliedatabase), her skal man kunne finne sikkerhetsdatabladet (SDS) til alle kjemikalier som er tilgjengelige på instituttet. Finner du ikke kjemikaliene du leter etter her kan man også finne SDS ved å google, men pass da på at dokumentet du finner gjelder riktig kjemikalie i riktig konsentrasjon. Du kan også spørre kjemikalieansvarlig Rebecca Sandtrøen om hjelp til å skaffe riktig SDS i EcoOnline.

- **Jeg er usikker på om jeg forstår SDS riktig, hvem kan jeg spørre om hjelp?**

Rebecca Sandtrøen er HMS-koordinator med ansvar for sikkerhet rundt bruk og avhending av kjemikalier på MTP. Hun hjelper gjerne med å finne riktig informasjon, legge en plan for bruk og kast av kjemikalier, og å svare på andre kjemi-relaterte spørsmål. Send mail på rebecca.sandtroen@ntnu.no. Alternativt, spør din veileder.

- **Hvordan finner jeg ut om et kjemikalie kan helles i vasken etter bruk eller om det må samles i spesialavfall?**

Kjemikaliets SDS vil være kilden til informasjon her. Noen ganger står det tydelig at det ikke må slippes ut i miljøet, er svært giftig eller etsende; da skal det som regel samles opp som spesialavfall. Er du usikker, spør kjemikalieansvarlig på instituttet, Rebecca Sandtrøen.